కాబోయే తల్లి

"కుసింత మజ్జిగుంటే పోత్తావా రత్తప్పా? పిల్లదానికి కాల్లు వాపులొచ్చినాయం టగా? ఎవురికన్నా చూపిచ్చినారా?" ఇంకా నాలుగుదిక్కులా తెల్లారకుండానే చల్లకోసం ముంతతో సహా పెత్తనానికొచ్చింది మా లక్ష్మమ్మ.

"ఆ ... నిన్న సందెటేళ కాపడవెట్టి రెండు గోలీలిచ్చినాంక కుసింత చులాగ్గనే ఉందిలే. కానీ ఏం పిల్లలో ఏం లోకమో .. ఆపనేరు ఓపనేరు. మన విలాగ్గుండేటోళ్ళవా .. ఇంకో సిటెంలో కానుపవతాదన్నా కూడా గడ్డిమోపెత్తు కొత్తేగానీ వణ్ణవెట్టేది కాదు మాయత్త" ఎప్పటి రోజులో తల్చుకుని మళ్ళీ ఇంకో సారి నిట్టూర్చింది రత్తప్ప.

"ఆ ఊసులిప్పుడెందుకే తల్లా! పగోళ్ళకి కూడా వద్దు! ఏవో అమ్ములూ! మూలుగుతా పండుకుని ముసల్దాన్ని గాబరా ఎట్టే బదులు ఓ పాలి డాక్టరమ్మ కాడికి పోరాదంటే!"

"ఈ ముసిల్దాన్ని గాబరా పడితే నాకేటొత్తాది? అసలే నా సావు నే సత్తంటే! కాల్లు వాయాలని నానేవన్నా పూజలు సేశానా? ఈ వీది చివరి డాక్టరమ్మకాడికి పోతే రాజమంద్రం పోయి అన్ని పరీచ్చలు సేపిచ్చుకొమ్మని సిట్టిచ్చినాది. ఈమె తాన అన్ని మిసన్లు లేవంట. రేపు పొద్దుటేల బస్సుకి నేనూ మావా పోదారను కుంటుండాం! మరి డబ్బు సూసుకోవాల్నా? ఈ కూస్తకీ ఈవిడేదో పేద్ద ఆపేచ్చ మంతురాలిలాగా నన్నల్లరి పెట్టేత్తున్నాది. ఇగో! ఈ మజ్జిగట్టికెల్లి నీ పని నువ్వు సూసుకో!"

"పోతాలేవే మాయమ్మా! ఏదో పెద్ద పాణాలం ఉండాం గాబట్టి నోరూరు కోక తోసినదేదో అంటాం. అంతోటి కోపవెందుకే!" అంటూ తలుపు జేరేసి వెళ్ళిపోయింది.

ఆ ఇల్లు బక్కోడనబడే చిన్న రైతుది. ఆ కుటుంబానికున్నది రెండెకరాల మాగాణి, అరెకరం నారుమడి చెక్క. వాడు చీకటితో వెళ్ళిన వాడు దీపాలు పెట్టే వరకూ పొలంలోనే పడుంటాడు. రత్తప్పకి ఆరుగురు పిల్లలు పుట్టి పోయాక వీడొక్కడు దక్కాడు. కూచుని తినే అలవాటు లేదు రత్తప్పకి. నాలుగు గేదెలు పెట్టి పాడిచేస్తూ అంతో ఇంతో డబ్బు వెనకేస్తూ ఉంటుంది. ఏడేళ్ళ క్రితం కొడుక్కి ఏరీ కోరీ చక్కని చుక్కని తెచ్చి పెళ్ళి చేసింది. అది తల్లిలేని

పిల్ల. రాజమండ్రిలో పెరగడంతో కాస్త టౌనుగాలి వంటపట్టింది. పైగా అయిదో క్లాసు వరకు చదువుకుంది కూడా. దాని కళ్ళకి ఆ ఊరూ, అక్కడి మనుషులూ, అత్తా, రెండెకరాల కామందైన పెనిమిటీ ఆనరు. తనకి తల్లి లేకపోవడం వల్లే ఇంత దరిద్రపు కొంపలోకి రావల్సి వచ్చిందని అందరి మీదా కోపమే! కానీ ఏం చెయ్యలేక, కొడుకు కూడా తిరుగుతూ వాడి మీదే పంచప్రాణాలూ పెట్టుకుని తిరిగే అత్తమీద తన అథార్టీ చూపిస్తుంటుంది. తనెంత విసుక్కున్నా పట్టించు కోని అత్తంటే దానికోమూలెక్కడో ప్రేమ లేకపోలేదు.

బక్కోడికి తన పొలమేమిటో, తన లోకమేమిటో! ఇంక ఎవ్వరి సంగతీ పట్టదు. ఇంటికి రావడం, ఇద్దరాడవాళ్ళు చెప్పినవన్నీ వినడం. పెట్టినవి తినడం. దొడ్లో మంచమేసుకుని గుర్రుపెట్టడం. అంతే వాడికి తెలిసినది. ఈవేళ పొలం వెళ్ళేటప్పుడు అన్నం పట్టికెళ్ళలేదు. రెండైనా రాకపోయేటప్పటికి రత్తప్పకి గాభరా వేసింది.

ఏటే అమ్ములూ! ఇంకా బక్కోడు వణ్ణానికి రాలేదు. నీకేవన్నా సెప్పినాడా? ఒక్క రెక్కమీంద కట్టం. కూడు దినకుండా సేసే పనేంటే అమ్మా!"

"ఇందాకట్నించి సూత్తన్నాను! ఏంటత్తా నీకంత అదైర్నం! నీ కొడుకొక్కడే పొలవెల్తన్నాడా మనూళ్ళో? ఇంతోటి మగోడ్ని పొలానికంపి యుద్ధానికంపినట్లు మనమంతా మొక్కులు మొక్కాలంటా ఏంటి? అంతబ్బరాలు పోయే దానివి ఇంకో పదెకరాలు కొనుంచకపోయావ్! కామందుల్లా కూకుని తినేటోళ్ళం. ఒక్క నిమిసం ఇంటికాడ కూకోనియ్యవు, పొలవెల్లి పన్లు సేసుకోనియ్యవు. మజ్జిన నే సత్తన్నాను. నీ కంతగా తోచకుంటే ఇంకో రెండు గేదెల్నెట్టుకో! ఆడికి కాస్త బారవేనా తగ్గుతాది" అటు పక్కనించి ఇటు పక్కకి ఒత్తిగిల్లి అనాల్సిన నాలుగు అనేసి మళ్ళీ అటు తిరిగి ముసుగెట్టేసింది. "ముప్పొద్దులా ఆడి గోలే! వేరే ఏ పనీ లేదు" అని గొణుక్కుంటూ.

"నా కొడుకుని నేను తల్సుకోకపోతే ఇంకెవరు తల్సుకుంటారే? ఆడూసులు సెప్పకపోతే నన్నద్దంతరంగా అడివిలో పడేసిపోయిన మీ మావ కతలు సెప్పుకోమంటావా? నీ మొగుడి గురించి తల్సుకోడానికి కూడా నీ పర్మీసను కావాల్నా? అన్నారం గుళ్ళో పొర్లు దణ్ణాలెట్టి కన్నానే ఈణ్ణి! గెంజీ తాగీ తాక్కా, ఎన్ని పాట్లో పడి పెంచుకున్నానే ఏటనుకుంటున్నావో!"

"ఓర్నాయనో! కన్నావులే మా లావు గొప్ప కొడుకుని. అందుకేనా తల్లా అంత గొప్ప పేరెట్టినావు బక్కోడని! ఓ నాగరాజనో, సెందర్రావనో, కృష్ణమూర్తనో

పెట్టచ్చు కదా! బక్కోడంట బక్కోడు. ఎలా పిలవాలో కూడా తెలియక సత్తన్నా."

"ఏందే నీకు తెలవంది! మొగుడ్ని మావా అని పిలవాలని కూడా ఎవురూ సెప్పలేదా? పెద్ద దాని మీద ఇంత బయవూ బక్తన్నా ఉండద్దంటే?"

"బయవయితే సాలానే ఉందిలే. ఆడు రాగానే సెవుల్లో ఏటూత్తావోనని! బక్తెందుకు? నువ్వేవయినా అంకాలమ్మోరివా? నీ కొడుకొచ్చేదాకా నాక్కూ డెట్టవా? మనవిలాగు బజిని సేయటమేనా?"

"అయ్యో తల్లీ పదరా! మర్సేపొయ్యాను. ఉత్త మడిసివి కూడా కాదు" అంటూ గబగబా రెండు గిన్నిల్లో అన్నం వడ్డించుకొచ్చింది. ఇద్దరూ తింటుండగా దిగబడ్డాడు వాళ్ళ కళ్ళ దీపం.

"నువ్వుతిని పండుకోవే అమ్ములూ! నానెడతాలే వాడి కణ్ణం!" అని లేవ బోయింది.

"ఇగో అత్తా! నువ్వాతలకెల్లు! కడుపునిండేలాగా నే పెడతాలే" అని అమ్ములు మంచి నీళ్ళు తెచ్చి ఇచ్చింది.

"ఏందిరా నాయినా! ఇంతసేపు సూసి సూసి ఇప్పుడు తింటన్నాం! పన్లో పడితే ఆకలి తెలవకపోతే ఎలాగయ్యా నాయనా!" అని కొడుకుని చూసి బాధ పడింది.

"ఏం లేదులేవే! నిన్నిద్దరం డాక్టరమ్మకాడి కెల్లినాం గదా! ఆమె రాజ మండ్రం పెద్ద డాక్టరమ్మ దగ్గరకెల్లమని చిట్టిచ్చింది. ఏయో పరీచ్చలు సేపిచ్చు కోవాలంట. ఎంతట్టికెల్లమన్నారంటే ఎయ్యి రూపాయిలన్నా ఉండాలంది. ఉప్పుడే మన సీతారాములు మాట్టారింటికి పోయొత్తున్నా! వడ్డీ అక్కర్లేదులే పంటల్లో ఇచ్చేయమని ఎయ్యి రూపాయిలిచ్చాడు. ఆయన గారితో బాటు బాంకుకెల్లి డబ్బులు తెచ్చేటప్పటికి ఇగో ఈ జామయింది" అన్నాడు.

తెల్లవారుతునే కోడల్ని లేపి తలదువ్వి జడేసింది. రెండు మందార పూలు కోసుకొచ్చి తల్లో పెట్టింది. పులుసన్నం కలిపి ఇద్దరికీ కారేజిలో కట్టిచ్చి రోడ్డు దాటే వరకూ చూసొచ్చి లోపల పనిలో పడింది. అలవాటుగా పనులు చేతులు చేసుకు పోతున్నాయిగానీ మనసంతా పిల్లమీదే! ఒకటే గుబులు. "ఎలా బయలేత్తావురా ఓ సత్తెన్నారాయన సామీ! తండ్రీ! తల్లీబిడ్డా ఏరుపడ్డాక నీ కొండకొత్తాం నాయనా! అసలే తల్లిలేనిపిల్ల. నువ్వు ఓ కంటి కాయాల. నే మొక్కిన మొక్కులు ఏయన్నా మర్సిపోతే ఆనకనే తీరత్తాగానీ బిడ్డ జాగర్తరా

తంద్రీ! మొన్న నాగుల చవితికి పాలుపోసినాం గదా నాగులయ్యా! మరి కడుపు సలవ కోసరవే గదా! ఈ ఇంట సంటోడు ఎప్పుడు పారాడతాడోనని ఎదురుసూసి సూసి కల్లు కాయలు కాసి పోతుండాయి. మాకన్ని బాగ్యాలూ బిడ్డలతోనే కదా! అదికూడా ఇంత ముచ్చట సేస్తన్నావేంటి బగవంతుడా!'' అని సాయంత్రం వరకూ తనకి గుర్తొచ్చిన దేవతలనందరినీ నిలదీస్తూనే ఆ పనీ ఈ పనీ చక్కపెట్టుకుంటోంది.

రాత్రి పదవుతోందనగా మొగుడూ పెళ్ళాలిద్దరూ ఇల్లు చేరారు. "నాకాకలి కావట్లే దత్తా! మావా నేను ఇడ్డెన్లు తినేసి బస్సెక్కినాం. నన్ను లేపమాక'' అని అంటూ వస్తూనే కాళ్ళూ చేతులూ కడుక్కుని చాపపర్చుకుని దుప్పటి ముసుగెట్టేసింది అమ్ములు.

రత్తప్పకి కాళ్ళూ చేతులూ ఆడలేదు. "ఏందిరా బాబయ్యా! ఏటన్నాది డాక్టరమ్మ? అంత సరింగనే ఉందంటనా?''

ముసిముసిగా నవ్వుకుంటూ "నువ్వు పిల్లలో అని మాలావు గోలెట్టేసినావు కదా! దేవుళ్ళందరు పోటీలు పడినట్టున్నారే! నీ కోడలి కడుపులో కవలలున్నారంటే'' అన్నాడు.

"అబ్బో! ఎంత తీపికబురు సెప్పావురా నాయినా ఇంకిల్లంతా పండగేరా!''

"ఇద్దరూ మగోళ్ళేనంటే!''

"ఏవే అమ్మాయా! నా తల్లే! ఎందుకంత గుబులుగుండావు! ఏటోనని అడిలిపోతండాను. మీ మావ కవలల్లో వాడే కదే! తొమ్మిదీ పడంగనే రాజమంద్రం ఎల్లిపోదాం. ఆ డాక్టరమ్మ ఆస్పత్రి కాడే ఓ గది తీసుకుందాం. నే ఉండాకదే ఇంటన్నావా?''

"ఊ'' అని ఓ మూలుగు వినిపించింది.

"పండుకోలే మాయమ్మా, బస్సులో వల్లు అదిరిపోయుంటాది. పొద్దునే లెక్కొడతాలే.''

దీపం తగ్గించి రత్తప్పా నిద్దర్రోదామనుకుంది గానీ కన్ను మూత పడితేనా! "అసలే బక్కోడు పేరేందని గునస్తా ఉంది. రాముడూ లక్ష్మడు అని పెట్టాలి. కర్సయితే మానె ఓ మంచి పాడావుని తోలుకు తెచ్చుకోవాలి. ఇంక ఎంత పనో!'' తెల్లవార్లూ ఇంట్లో పారాడబోయే మనవల్ని తల్చుకుంటూ ఒకటే సంబరం. తెల్లవారుతుండగా కన్నుమూత పడింది. ఈ లోపల బక్కోడు లేవడం పొలవెళ్ళడం కూడా అయిపోయాయి.

సూర్యుడు సగం నెత్తికెక్కేటయానికి లేపంగా లేపంగా లేచి నీళ్ళు పుక్కిలించి కూచుంది అమ్ములు. కాఫీ గ్లాసు చేతికిచ్చి పక్కన కూర్చుంది రత్తప్ప.

"ఏటమ్మా! రేతిరి నించి అలాగ్గున్నావు? గుబులు పడతన్నావా ఏంది? ఏ వైద్యకాలు లేని రోజుల్లోనే మా అత్త రెండుతూర్లు కవలల్ని కనలేదా? ఆళ్ళందరూ మారాజుల్లా బతకలేదా? ఎందుకురా నీ కంత బయం? మా వంతలేవా?"

"లేదులే అత్తా! ఊరికే వళ్ళు అదిరినట్టయి అలాగున్నాలే! మాపటికి తగ్గిపోతుందిలే" అంది.

ఆ పూటకలా సరిపెట్టుకున్నా ఆ పిల్లదాని ముఖంలో మునపటి కళలేదు. కిటికీ పక్కన కూచుని ఒకటే ఆలోచన అన్నం సగం సగం తినడం. మధ్యలోనే లేచిపోవడం. ఒక నవ్వూ లేదు తుళ్ళూ లేదు. ఎదురు సమాధానం చెప్పడం అసలే లేదు. దానితో రత్తప్పకి గాబరా ఎక్కువయి పోయింది.

"అయేదేదో అయేది. ఇప్పట్నించీ కవలలని తెలియడంతో పిల్లది గాబరా పడి పోతున్నాది. ఆ రాజమంద్రం ఎల్లకుండా ఉన్నా పోయ్యేద"ని రత్తప్ప నాల్రోజులాగి బక్కోడినే కదిపింది.

"ఎట్రా బక్కోడా! మీ యావిడలాగుంటున్నాది? నిజ్జెంగా డాక్టరమ్మ ఏటన్నాది? బయం నేదు కదా!"

"అప్పుడే సెప్పినాను కదే! బరువు పనులు సెయ్యమాకమంది! రోజూ ఏదన్నా ఓ పండు తిని గిలాసుడు పాలు తాగమన్నాది. ఓ ఎర్రగోలీ, తెల్లగోలీ దినాం రెండుతూర్లేసుకోమన్నాది. నెలకోపాలొచ్చి సూపిచ్చుకోమన్నాది. ఇంకేటయినా తేడా ఉంటే ఆమె ఇంటికి అంపిత్తాదా? దీనిక్కొత్త తెలివెక్కువయి ఏడత్తాందిలే!"

"తెలివెక్కువవడం ఏందిరా? నాతో చెప్పరాదా! అళ్ళ పిన్నమ్మకి కబురెట్టీదా? పురుడయిందాకా మనతో ఉంటాది."

"అదేం అక్కర్లేదులేవే! నీకు తెలిస్తే తిడతావని నేనిన్నాల్లూ అన్లా!"

"ఇగోమావా! నువ్వు నోరుమూసుకోనాతల కెల్లు! ఆడంగుల్లో పెద బావలాగా నీకిక్కడేం పని? నీ కోసరవిందాక సత్తెవన్న వచ్చి పోయాడు. ఏటో కనుక్కోరాదూ పోయి!"

"ఏంటే నీకత! నాతో ఆడు మాట్టాడితేనే ఆడంగుల సబయిపోయిందా? ఇంతకీ ఏంటి నీ బాధ? అమ్మా అన్నా సెప్పవు! తల్లా అన్నా సెప్పవు! నీలో నువ్వే కుళ్ళతా ఉంటే మాకెలా తెలుత్తాదీ? ఇన్నాళ్ళకి బగమంతుడు కల్లుతెర్సి

ఇల్లంత నింపతన్నాడని మేము మురస్తా ఉంటే నీ ఏడుపు మొకవేంటి? నానేవన్నా దుంగలెత్తిత్తన్నానా? దూలాలెత్తిత్తన్నానా?"

"నీకెందుకు నావూసు? నా ఏడుపేదో నేను ఏడవటానికి కూడా సొతంత్రం లేదా ఈ కొంపలో?"

"అదే నేనడిగేది! ఎందుకేడుత్తున్నావో సెప్పి ఏడవకపోతే ఎలా తెలుత్తదీ?

"నీ కర్తంకాదులే! ఒక్క కొడుకు నెట్టుకుని ఉన్నదీ మన్నదీ ఆడికే ఎట్టుకుంటావు. సందేళకల్లా కులకతా కొడుకుతో ముచ్చట్లేసుకుంటావు. ఆడికా పెద్ద సంపాదన సేసే తెలివితేటలు లేవు. ఎద్దులా సాకిరీ సెయ్యమంటే సేత్తాడు. రెండెకరాలతో మా రోజులెలాగైనా ఎల్లిపోతాయి. మరి నా బిడ్డల గతేంది? ఇద్దరు మగాళ్ళు పుట్టి ఇక్కడేం తిని పెరుగుతారు? ఏం చదూకుంటారు? ఇంతోటి జమీందారీ పంపకాలెడితే ఆళ్ళకేటొస్తుంది? అసలు నే కనుక్కునే బిడ్డలకి దరిద్రం రాకూడదురా దేవుడా అనే నేనిన్నాళ్ళూ బిడ్డ లొద్దనుకున్నా! పై కంటే సచ్చిపోతావని ఎప్పుడూ నోరిప్పలా! పోన్లే ముసల్ది మరీ సచ్చిపోతోంది. ఓ బిడ్డ నెలాగోకని పెంచుకుందాంలే అని దైర్నంసేత్తే ఇంతోటి మన వైబవానికి ఇద్దరుడతారట మహరాజులు. ఎలాగరా బగమంతుడా అని బెంగెట్టుకుని సత్తన్నా! ఇన్నావు కదా నా ఏడుపుకి కారణం! నీ కల్లు సల్లబడ్డాయి గదా? ఇంగ నిమ్మలంగుండు!"

నోరు తెరుచుకుని కోడలు మాటలు వింటున్న రత్తప్ప పకపకా నవ్వేసింది. "ఓసి నీ ఇల్లు బంగారం గానూ! ఇంగా సిన్నపిల్ల వనుకుంటుండా! నీ పొట్టలో ఇంతింత ఆలోసన్లుండాయంటే! నేను నా కొడుకుతో కుసింత మాట్లాడితేనే ఎటకారాలాడతావ్! ఇంకా భూమ్మీద పడని బిడ్డల మీద నీకెంత బెమే! ఎలా బతుకుతారోనని బయవేంటే? మన పక్కమేడ రాజమ్మకి ఇంక బిడ్డలు పుట్టరని చెప్పారంట కదా! తెగ బాదపడిపోతాంది. ఒకడ్నామెకి పెంపుకిద్దారి. పాలోళ్ళే గదా! ఆ ఆత్తి మొత్తం ఆడికే వత్తాది. నువ్వు ముందు కని ఓ నెల్లాళ్ళు పెంచి నంక బరువుగుందని చెప్పు. అప్పుడామెతో మాట్లాడుదాం! ఎప్పుడూ కల కల్లాడతా ఉండాల. అట్ట పొయ్యి నాలుగు బంతిపూలు తెంపుకు రా గుమ్మానికి కడదాం! నెగుమరీ..."

-పత్రిక, మన మాసపత్రిక

✦ ✦ ✦